

Український ВІСНИК

Часопис Союзу Українців Румунії. Рік видання XXIX. № 7-8 (квітень) 2022

ХРИСТОС ВОСКРЕС! ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!

♥♥ БІГТИ НАМ НІКУДИ,
ТІЛЬКИ З МОЛИТВОЮ ДО
БОГА 🙏

Я УКРАЇНА

Загояться всі рани
Розчиниться вся кров
Колись мене побачиш ти квітучою
І знов
Я подарую чисте небо і прийде весна
Колись, коли закінчиться війна
Тому що я – Україна
Я витримаю біль
Я захищу тебе від куль
Що в мене цілять звідусіль
Тому що я сильна
Я подолаю все
Бо ти мене в своїх руках несеш

ШАНОВНІ УКРАЇНЦІ! ШАНОВНІ РУМУНСЬКІ ДРУЗІ!

ВЕЛИКДЕНЬ – це свято світла, що несе надію та любов, це визначальний момент для християн, коли усі ми, більше ніж коли-небудь, зосереджуємо свою увагу на собі та на інших.

Воскресіння Спасителя, тріумф життя над смертю, ця основа нашої віри, є неоціненною допомогою у випробуваннях, які трапляються у нашому житті, коли прагнемо, щоб в Україну повернувся мир, оснований на любові, справедливості та правді.

Свято Воскресіння Господнього традиційно є нагодою для самопізнання і возз'єднання сім'ї, згадування давніх традицій та звичаїв, що передаються з покоління в покоління.

На жаль, цього року ми опинилися перед безпрецедентним викликом через війну, яка принесла смерть і страждання, зруйнувала багато життів, розлучила сім'ї, посіяла біль.

Сьогодні, більше ніж коли-небудь, Великодні свята мають величезне духовне зворушення, коли ми простягаємо руку допомоги нашим братам українцям, приймаємо їх у своїх родинах та намагаємося повернути їм надію.

Я переконаний, що разом, діючи солідарно, з любов'ю та милосердям, ми зможемо подолати ці важкі часи!

Тому з нагоди Великодня від щирого серця вітаю всіх вас і дякую за любов та підтримку нашим побратимам-українцям. Бажаю усім міцного здоров'я, щастя та достатку! Нехай Воскресіння Господа Ісуса Христа наповнить ваші серця вірою, надією та любов'ю до наших ближніх, нехай це свято принесе вам душевний спокій, світло і тепло!

Нехай у ваших домівках панують мир, достаток і радість!
ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Голова Союзу українців Румунії,
депутат МИКОЛА МИРОСЛАВ ПЕТРЕЦЬКИЙ

Солідарність з героїчним українським народом

Гуманітарні конвої від СУР

Керівництво СУР відвідало Тулчанський та Галацький повіти

З 14 по 16 березня керівництво Союзу українців Румунії вирушило до Тулчанського та Галацького повітів, де обговорили конкретні питання підтримки та допомоги українським біженцям.

Члени делегації Союзу українців Румунії провели зустрічі з представниками місцевих органів влади, а також з членами місцевих філій СУР, які з самого початку збройного конфлікту в Україні надають підтримку біженцям, котрі прибувають до Румунії. Під час зустрічей були обговорені найкращі способи вирішення проблем біженців, які щодня прибувають на пункт пропуску Орлівка-Ісакча.

Крім цього делегація СУР відвідала декілька центрів для біженців у регіоні та порушила низку питань, що цікавлять українських біженців, які бажають залишитися в Румунії. Представники СУР дали біженцям відповіді на різні запитання, в тому числі інформацію щодо порядку працевлаштування в Румунії та зарахування дітей до румунських шкіл.

У той же час голова СУР, депутат Микола Мирослав Петрецький зустрівся з муфтієм мусульманського культу Румунії Муратом Юсуфом, а також з біженцями, які проживають у повіті Констанца, котрі, у свою чергу, звернулися за інформаційною підтримкою щодо процедур у Румунії.

Союз українців Румунії продовжує надсилати гуманітарну допомогу біженцям по обидва боки румунсько-українського кордону. Кожного дня через усі 4 пункти пропуску через кордон з Україною проходять десятки вантажівок з товарами першої необхідності, які збирає та відправляє СУР для потреб українців.

Союз відправив 12 гуманітарних конвоїв загальною кількістю понад 100 вантажівок із засобами першої необхідності, продуктами харчування, водою, одягом, засобами гігієни, ковдрами, подушками, спальними мішками, ліками, підгузниками, дитячим харчуванням тощо, зібраними філіями СУР в рамках кампанії «За мир в Україні та солідарність з українським народом».

СУР повністю відкрив свої двері для українських біженців

Паралельно зі збором гуманітарної допомоги для українських біженців Союз продовжує здійснювати й інші гуманітарні проекти

та роботу з підтримки біженців. Таким чином, Союз потроїв свою спроможність розміщення та харчування громадян України, які постраждали від війни у всіх приміщеннях СУР, де за станом на сьогодні перебувають понад 700 осіб.

У співпраці зі спеціалізованими структурами, у приміщеннях Союзу, розташованих поблизу кордону Румунії з Україною, діти та дорослі отримують медичні послуги та психологічні консультації, вони також мають доступ до бібліотек, що містять румунсько-українські та українсько-румунські розмовники, книги та журнали українською мовою, у тому числі для дітей, які за запитом можуть бути розповсюджені по всій країні.

СУР також надає і продовжує надавати українським біженцям безкоштовно транспортні послуги, у тому числі перевезення до Посольства України в Бухаресті, щоб ті, хто має проблеми з документами, що посвідчують особу, могли їх якнайшвидше отримати.

Водночас Союз українців Румунії бере участь у кампанії Національного агентства з боротьби з торгівлею людьми, яка забезпечує переклад та розповсюдження інформаційних матеріалів у пунктах пропуску через кордон з метою підвищення обізнаності про ризики, пов'язані з торгівлею людьми.

На основі партнерства з Радіо Румунія представники СУР розповсюджують на кордоні флаєри з інформацією про частоти, на яких територіальні станції транслюють новини українською мовою, з важливою інформацією для біженців, що транслюються Всесвітньою службою Радіо Румунія. У той же час, СУР у партнерстві з TVR (суспільним телебаченням) забезпечує ретрансляцію у Румунії новин українською мовою для біженців з України.

Нагадаємо, що Союз українців Румунії 24 лютого 2022 року створив благодійний фонд «За мир в Україні та солідарність з українським народом» з метою надання гуманітарної підтримки громадянам України на постраждалих від конфлікту територіях, на який можуть перерахувати кошти усі, хто хоче простягнути руку допомоги українському народу.

https://www.stiripesurse.ro/mesaj-al-deputatului-nicolae-miroslav-petretchi-din-partea-ucrainenilor-din-romania-ur-se-pune-in-totalitate-la-dispozitia-refugiatilor_2295580.html

СУР продовжує гуманітарні акції та зусилля з надання допомоги Україні

Філіями Союзу українців Румунії в Марамуреському, Сату-Марському та Сучавському повітах було відправлено 5 гуманітарних конвоїв, що склалися з 36 вантажівок. Допомога була доставлена до Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської та Чернівецької областей, звідки була перерозподілена біженцям з Центральної та Східної України, а також відправлена у міста, які перебувають під обстрілом російських військ.

Загалом в Україну вже було відправлено понад 700 тонн продуктів першої необхідності, зібраних у приміщення Союзу українців Румунії. Уся гуманітарна допомога була перевезена на вантажівках і передана представникам української місцевої влади на пунктах пропуску румунсько-українського кордону Серет-Порубне, Сігету-Мармаціей-Солотвино, Халмеу-Дякове.

У той же час представники СУР знаходяться на пунктах пропуску, розташованих на кордоні з Україною і надають всю необхідну підтримку в ці непрості дні. Їх можна впізнати за бейджами з надписом та логотипом СУР. СУР дякує всім суб'єктам підприємницької діяльності, неурядовим організаціям та волонтерам, які долучилися та зро-

били свій внесок в успішну доставку гуманітарних вантажів для біженців, які знаходяться як на румунсько-українському кордоні в західних областях України.

Діти з України зможуть ходити до румунських дитсадків та шкіл

Діти дошкільного, шкільного віку та учні з України матимуть статус слухача в румунських навчальних закладах і будуть внесені до тимчасових класних журналів.

Батьки-біженці з України, які бажають записати своїх дітей до румунських шкіл та дитсадків, повинні надіслати/подати заяву як у письмовому, так і в електронному форматі до повітового шкільного інспекторату, відповідно до порядку організації та функціонування Координаційної комісії розподілу дошкільнят/учнів до навчальних закладів

(Продовження на 4 стор.)

ПРОМОВА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО В ПАРЛАМЕНТІ РУМУНІЇ

ШАНОВНИЙ ПАНЕ ГОЛОВО ПАЛАТИ ДЕПУТАТІВ!

ШАНОВНИЙ ПАНЕ ГОЛОВО СЕНАТУ!

ШАНОВНИЙ ПАНЕ ПРЕМ'ЄР-МІНІСТРЕ!

ПАНІ ТА ПАНОВЕ ДЕПУТАТИ Й СЕНАТОРИ, ГОСТІ!

ШАНОВНІ ДРУЗИ!

РУМУНСЬКИЙ НАРОДЕ!

Я вдячний за цю можливість звернутися до вас і до всіх ваших людей.

Кілька годин тому я повернувся зі звільнених міст Київської області, поряд із нашою столицею. Саме з тих територій, звідки ми вигнали російських окупантів і побачили, що вони робили на нашій землі з українськими людьми. І хочу, щоб зараз ви це побачили. Що залишили окупанти по собі. Прошу вибачення, відео жорстке, але це – реальність...

Назва нашого міста Буча тепер назавжди увійшла у світову історію. В історію воєнних злочинів. В історію винищення людей.

Станом на цей час відомо про понад триста закатованих, розстріляних чи інакше вбитих мирних людей у Бучі. Звичайних мешканців звичайного міста поруч із Києвом. Їм зв'язували руки за спиною, убивали пострілом у потилицю або в око, убивали просто на вулицях. Давили військовою технікою цивільні автівки. З людьми! Гвалтували жінок і дівчат...

І це тільки почалося розслідування. Ще зібрані не всі свідчення. Ще виявлені не всі поховання. Ще оглянуті не всі підвали, у яких російські військові катували людей. Є всі підстави припускати, що кількість убитих мешканців Бучі та інших українських міст поряд буде значно більшою, ніж те, що ми знаємо сьогодні.

Чому російські військові це зробили?

У той же день, третього квітня, коли світ жахнувся, побачивши тіла вбитих у Бучі, на сайті російської державної інформаційної агенції «RIA Новини» була опублікована стаття з обґрунтуванням геноциду українців. Її назва доволі красномовна, я цитую: «Що Росія повинна зробити з Україною». І це не просто текст. Це один із доказів для майбутнього трибуналу проти російських воєнних злочинців.

У статті описується чіткий і прорахований порядок знищення всього, що робить українців українцями, та й самих наших людей. Тих, кого не вдасться зламати й підкорити. Сказано, що потрібно провести «деукраїнізацію» і «деєвропеїзацію» України. Сказано, що навіть назву нашої держави треба стерти. Фактично сказано, що загибель якнайбільшої кількості наших людей у війні тільки вітається.

Хочу ще раз підкреслити: це сайт державної інформаційної агенції Росії, на якому в умовах відкритої державної цензури може бути опубліковано лише те, що відповідає офіційній ідеологічній позиції щодо війни проти України. Те, що не відповідає такій позиції, просто не пройшло б цензуру.

Тобто я хочу, щоб ви мене зрозуміли: вони навіть не ховаються. Вони відкрито кажуть про мету вторгнення на територію України. Якби наша армія не вистояла, якби наш народ не піднявся на захист держави, вони зробили б те, що зробили в Бучі, але на всій території України.

Нам відомо про цілеспрямовані вбивства вчителів, вихователів на тимчасово окупованій території. Нам відомо про цілеспрямований терор проти всіх, кого окупанти розглядали як активістів, як людей, пов'язаних з армією.

Навіть просто присутність у квартирі людини національної символіки України, Державного прапора або герба,

вже була для окупантів приводом для того, щоб убити цю людину або принаймні погрожувати вбивством.

Але чому вони не ховаються?

Чому вони навіть зараз, коли світу вже все зрозуміло, відкрито кажуть, як хочуть знищити цілий народ?

На це запитання є дві відповіді.

Першу ви зрозумієте дуже добре.

У 1989 році нарешті завершив своє життя Ніколае Чаушеску. Довгі роки було зрозуміло, що ця людина втратила адекватність. Було зрозуміло, що він, його дружина, оточення, його Секурітате тягнуть вашу країну та людей вниз – до страждань, бідності, ізоляції не просто від усього світу, а від усього передового, що є у світі.

Той режим тримався лише на залякуванні, на репресіях, на жорсткій силі та на обмані. Нічого світлого в ньому не було. Румунський народ повстав і захистив себе, врятував себе. Скинувши неадекватну владу. Бо це був єдиний шлях. Чаушеску, його дружину, оточення, його Секурітате неможливо було ні в чому переконати.

Так само неможливо переконати зараз у Росії й тих, хто пропагує війну. Хто віддає злочинні накази. Хто розробляє плани геноциду українського народу та знищення Української держави. Ці люди – неадекватні. Вони втратили будь-який зв'язок з реальністю та готові пожертвувати мільйонами життів для того, щоб втілити свої божевільні ідеї.

А друга причина, чому в Росії відкрито закликають до геноциду і чому можливі такі злочини окупантів, які всі, весь світ побачили в Бучі, – це впевненість російських топ-посадовців, що європейські лідери не зможуть, що вони будуть слабкими. Що Європі не вистачить лідерства. І що європейські народи не здатні захищати цінності, які об'єднали континент.

ПАНІ ТА ПАНОВЕ!

ВЕЛИКИЙ РУМУНСЬКИЙ НАРОДЕ!

Ми разом маємо зупинити цих неадекватних людей, які звикли до безкарності й тому вирішили, що їм дозволено абсолютно все. Ми разом маємо зупинити тих, хто хоче геноциду у Європі.

Чому ми маємо зробити це разом?

Кожен із вас розуміє, що Україна – не остання ціль російської агресії. Війська окупантів уперто намагаються обійти наше місто Миколаїв, щоб спробувати захопити Одесу. А від Одеси – один крок, і вже до Молдови.

Російські державні пропагандисти давно кажуть про те, що Молдова також є ціллю для російської експансії. Тому оборона українцями власної держави є фундаментальною передумовою безпеки й незалежності для Молдови. А отже, передумовою миру в усьому великому регіоні Дунаю.

(Закінчення на 5 стор.)

Солідарність з героїчним українським народом

(Продовження з 2 стор.)

(<https://www.edums.ro/2021-2022/168%-2011%2003%202022.pdf>).

Діти дошкільного віку або школярі за бажанням можуть брати участь у таких освітніх заходах:

- слухач, на своєму рівні навчання/групи/класу
- позакласні заходи, без отримання статусу слухача
- психолого-педагогічна допомога та консультативна діяльність.

Якщо учень повнолітній, може заповнити заяву самостійно. Від імені неповнолітніх без супроводу заяву може подати представник компетентного органу/координатор Робочої групи для неповнолітніх без супроводу, створеної на рівні кожного повіту та у Бухаресті.

Наводимо нижче статтю 11 Термінової постанови № 20 від 7 березня 2022 року:

Стаття 11

(1) З метою забезпечення прав, передбачених ст. 10, Міністерство освіти через шкільні інспекторати забезпечить залучення всіх неповнолітніх, зазначених у ст. 10, до системи освіти Румунії, шляхом забезпечення людських ресурсів, необхідних для здійснення педагогічної діяльності.

(2) Якщо наявних людських ресурсів недостатньо, як виняток з положень ст. 247, 248, 254, 262 Закону про національну освіту 1№/2011 року, з наступними змінами та доповненнями, викладацьку діяльність та шкільну консультативну роботу можуть здійснювати студенти державних/приватних вищих навчальних закладів Румунії або вчителі-пенсіонери.

(3) Як виняток з положень ст. 63 Закону № 1/2011, з наступними змінами та доповненнями, неповнолітні, передбачені ст. 10 будуть інтегровані в навчальні одиниці/групи/класи незалежно від кількості учнів.

(4) Порядок реєстрації неповнолітніх, зазначених у ст. 10 як слухачів навчальних закладів буде визначено наказом Міністра освіти.

(5) Перед вступом до школи неповнолітні, зазначені у ст. 10, мають пройти профілактичний медичний огляд у навчальних закладах відповідно до чинного законодавства та отримують медичну довідку для зарахування в школу. Якщо дитина не щеплена, її можуть вакцинувати за схемою згідно з календарем щеплень передбаченим Національною програмою вакцинації, розробленою Міністерством охорони здоров'я.

(6) Після отримання статусу слухача дитина має наступні права:

а) право брати участь у виховній діяльності у навчальних закладах загальної середньої освіти та у позакласній роботі в гуртках, створених на рівні дитячих палаців і клубів. Участь у позакласних заходах не обумовлена отриманням статусу слухача;

б) право на навчання у закладах комплексної медичної допомоги лікарняного типу відповідно до положень законодавства для учнів, які не можуть пересуватися через інвалідність, відповідно для учнів, які страждають на хронічні захворювання або мають захворювання, яке потребує більше 4 тижнів стаціонарного лікування;

в) право на пільговий проїзд у місцевому громадському транспорті, наземному, морському та підземному транспорті, а також внутрішнього автобусного, залізничного, морського та річкового транспорту протягом календарного року, подібно до учнів, які навчаються у закладах загальної середньої освіти Румунії;

г) право на безкоштовний проїзд у всіх категоріях транспорту, передбачених пунктом в) для учнів-сиріт, учнів з особливими освітніми потребами, а також учнів, щодо яких на умовах закону встановлено спеціальний режим захисту або опіки відповідно до положень Закону №1/2011 р., з наступними змінами та доповненнями;

д) право на базове харчування для всіх дітей початкової та середньої школи, що надається в рамках чинних соціальних програм.

(7) Покриття витрат, передбачених частиною (6) за коти тих же бюджетів, що й для решти румунських учнів.

Члени Бухарестської філії СУР взяли участь в акції проти війни в Україні

20 березня члени Бухарестської філії Союзу українців Румунії взяли участь, разом з Асоціацією «21 грудня 1989 року», Асоціацією Румунського Громадського Форуму, Фондом ім. Йоана Бербуша, Фондом ім. Корнелія Копосу, Федерацією «Тімішорська ініціатива»,

ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ ТА ЖИТЛА. ВИРАЖАЙТЕ СВОЮ ІДЕНТИЧНІСТЬ!

14 березня стартував другий етап Перепису населення та житла, який вперше в Румунії припускає онлайн-раунд, тобто самостійне заповнення анкети, а також асистоване онлайн-заповнення для осіб з обмеженими цифровими навичками.

Кожен українець Румунії повинен усвідомити важливість декларування своєї етнічної, мовної та релігійної приналежності, що матиме вирішальний вплив на громаду з точки зору основ державної політики як на центральному, так і на місцевому рівнях, а також з погляду територіального розвитку у наступні роки.

Не вагайтеся, виражайте свою ідентичність!

РеПатріот, Асоціацією колишніх політичних в'язнів Румунії, в акції протесту «ЗУПИНІТЬ ПУТІНА – ЗУПИНІТЬ ВІЙНУ».

У демонстрації взяли участь люди, які усвідомлюють катастрофічне становище українського народу після російського вторгнення за наказом путінського режиму, люди, які розуміють, що метою вторгнення є розчленування України, придушення її державної незалежності та поділ Європи.

Демонстранти вирушили до Посольства Російської Федерації за маршрутом Площа Університетів, площа Романа, площа Вікторії, бульвар Кисельова.

СУР приєднався до протесту «Ми підтримуємо свободу України!»

Союз українців Румунії приєднався у неділю, 24 березня, до акції протесту «Ми підтримуємо свободу та демократію в Україні!», що пройшла перед російським посольством у Бухаресті.

Серед учасників заходу, підтриманого численними видатними діячами та громадськими організаціями, було чимало громадян України та їхніх дітей, які опинилися у Румунії через агресію Російської Федерації проти України.

Люди прийшли з прапорами України, тримали плакати з написами «Зупиніть Путіна, зупиніть війну!», «Війна Путіна спрямована проти кожного з нас!», «Дякуємо Румунії!» та скандували антивоєнні гасла.

ПРОМОВА ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ ВОЛОДИМИРА ЗЕЛЕНСЬКОГО В ПАРЛАМЕНТІ РУМУНІЇ

(Продовження з 5 стор.)

Зараз саме на території України вирішується доля всієї Східної та Центральної Європи, Чорноморського регіону. Тому захистити свободу України, захистити свободу українців – це гарантувати безпеку Європі.

Що потрібно зробити?

Так, це правда, були запроваджені санкції проти Росії за цю війну. Але війна за нашу свободу триває вже 40 днів. Після восьми років війни на Донбасі. Отже, санкцій недостатньо.

Росія повинна шукати мир з Україною та з усією Європою. Для цього Росію слід позбавити всіх ресурсів. Передусім фінансових та економічних.

Євросоюз має нарешті ухвалити принципове рішення й закрити порти для російських суден.

Зупинити транзит товарів та будь-яку економічну активність з Росією. Обмеження потоку грошей за російські енергоносії не має альтернатив.

Можна сперечатись, яким має бути формат: повне ембарго на постачання або програма на кшталт «нафта в обмін на продовольство», але це необхідно.

Але не тільки це.

Кожен політик демократичного світу має захищати необхідність надання Україні всієї потрібної зброї. Бо саме на полі бою вирішується, хто ж вийде переможцем у цій війні – свобода чи тиранія.

Кожен, від кого це залежить, повинен зробити все для швидкого й неминучого притягнення до відповідальності усіх російських військових та їхніх керівників, які винні у скоєнні злочинів проти цивільного населення на тимчасово окупованих територіях України.

Сьогодні домовився з Євросоюзом про надання фінансової й технічної підтримки слідчої групи спільних зусиль Євроюст (Eurojust), держав-членів ЄС та Міжнародного кримінального суду.

Вірю, що лідерство Румунії стане одним з вирішальних чинників для відновлення справедливості та захисту нормального життя як у нашому регіоні, так і у Європі загалом.

Впевнений, що Румунія та румунські компанії візьмуть участь також і в програмі відновлення України після війни. Ми пропонуємо нашим партнерам у Європі взяти шефство над містом, регіоном чи галуззю, які постраждали від агресії Росії. Ваш потенціал, ваша внутрішня сила можуть створити новий зразок лідерства в розбудові цивілізованого й мирного життя.

Я щиро вдячний усьому румунському народові за добре ставлення до українських переселенців, які знайшли безпе-

ку на вашій землі. Сподіваюся, нам разом вдасться якнайшвидше створити такі умови, коли Росія все ж відмовиться від війни, а отже, наші люди зможуть повернутися додому, в Україну. А цей досвід допомоги у надзвичайних обставинах, взаємної поваги, добра між нашими людьми вже став основою для ще більшого зближення наших держав, наших народів.

Щойно ситуація це дозволить, я хочу розпочати з вами діалог про нову всеосяжну угоду, яка гарантує абсолютний захист і розвиток нашим національним меншинам – українській спільноті в Румунії та румунській спільноті в Україні.

Бо наша доля – бути настільки близькими, наскільки ми тільки можемо. Наша доля – бути захисниками свободи в нашому регіоні. Наша доля – бути разом у європейській сім'ї.

І я вірю, що вже дуже скоро зможу звернутися до вас ще й зі словами подяки за підтримку Румунією вступу України у Європейський Союз.

Дуже дякую вам!

Слава Румунії!

Слава Україні

Президент України Володимир Зеленський виступив зі зверненням до Парламенту Румунії через відеозв'язок. Перед початком засідання депутати та сенатори вшанували хвилиною мовчання пам'ять загиблих внаслідок агресії Російської Федерації проти України.

«Дозвольте мені звернутися до вас з проханням як українською, так і румунською мовою. Внаслідок агресії Російської Федерації в Україні, яка призвела до загибелі тисяч невинних людей, прошу вас вшанувати хвилиною мовчання пам'ять загиблих», – сказав представник українців у Палаті депутатів Микола Мирослав Петрецький.

Президент СКУ закликає міжнародні неурядові організації терміново розгорнути діяльність в Україні для підтримки внутрішньо переміщених осіб

Світовий Конгрес Українців закликає міжнародні організації з надання гуманітарної допомоги та допомоги біженцям, такі як Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Міжнародна організація з міграції, ЮНІСЕФ та Міжнародний комітет Червоного Хреста терміново розпочати діяльність на території України, щоб надати допомогу внутрішньо переміщеним особам у зв'язку з російською війною в Україні.

«Зараз в Україні мільйони внутрішньо переміщених осіб, багатьом з яких бракує базових речей, таких як їжа, тепло, прихисток чи школи для дітей. Попри те, що українські волонтери всіляко намагаються допомогти, люди потребують негайної підтримки і від міжнародної спільноти», – заявив президент СКУ Павло Грод.

«В Україні відбувається ще одна трагедія. Жінки та діти фактично

вимушені покидати територію своєї країни через відсутність підтримки внутрішньо переміщених осіб. Це частина плану Путіна – етнічно очистити Україну від українців», – наголосив Грод. «Ми терміново закликаємо усі організації з надання гуманітарної допомоги проявити таку ж відвагу, як і український народ, та розпочати діяльність на території України», – підсумував Павло Грод.

Управління Верховного комісара ООН у справах біженців, Міжнародний комітет Червоного Хреста, ЮНІСЕФ та Міжнародна організація з міграції повинні негайно почати надавати гуманітарну допомогу в межах України та забезпечити українців всім необхідним перш ніж вони покинуть країну та стануть біженцями. Світовий Конгрес Українців готовий надати логістичну підтримку неурядовим організаціям чи іншу необхідну.

Президент СКУ дякує міжнародним неурядовим організаціям за їхню віддану роботу з українськими біженцями в Польщі, Словаччині, Угорщині, Румунії та інших країнах, а також за надання гуманітарної та медичної допомоги тим, хто був змушений покинути Україну через вторгнення Росії.

За підрахунками ООН, майже 3 мільйони українців вже покинули територію держави. Утім, згідно з дослідженнями, більшість із них хотіли б залишитися в Україні, а не виїжджати за її межі. Внутрішньо переміщені особи також ризикують стати жертвами торгівлі людьми.

«Жіночий день»

Міжнародний жіночий день – це одна з тих особливих нагод висловити нашу повагу і вдячність особам, які дали нам життя, виховали нас і завжди дарували нам свою безмежну любов. 8 березня – це також час, щоб відзначити політичні, соціальні та економічні досягнення жінок у всьому світі упродовж часу, символ ніжності та сили.

Тому з нагоди 8 Березня Організація української молоді Румунії (ОУМР) піднесла квіти всім педагогічним працівникам, асистенткам та непедагогічним працівникам шкіл, працівникам органів державної влади у населених пунктах, в яких проживають українці, щоб показати свою вдячність і повагу до зусиль чудових жінок у підтримці української спільноти.

Голова Комісії молоді та спорту Союзу українців Румунії Чіпріан Лушкан у супроводі представників ОУМР Фабіана Поповича та Крістіана Семенюка обійшли усі населені пункти Марамуреського повіту, щоб піднести квіти та висловити слова подяки членкам української громади.

Культурно-науковий захід «208 років від дня народження Т. Шевченка»

Клузька філія Союзу Українців Румунії у співпраці зі спеціалізацією «Українська мова та література» університету ім. Бабеша-Бойоя, організувала в осередку філії культурно-науковий захід, присвячений «208 річниці від дня народження національного поета Тараса Григоровича Шевченка».

Зустріч розпочалася хвилиною мовчання для шанувальників тих, хто поліг у захисті територіальної та національної цілісності України, після чого д-р Іван Гербіл представив доповідь «Патріотичні мотиви у творчості Тараса Шевченка», наголошуючи на тому, що про Тараса Григоровича Шевченка, українського поета, прозаїка, драматурга, живописця, написано томи у десятках країн і на стількох же мовах, але слова його земляка Івана Франка, класика української літератури, виражає квінтесенцію людини/поета Т. Шевченка:

«Він був кріпаком і став велетнем у царстві людської культури. Він був самоуком і вказав нові, світлі і вільні шляхи професорам і

книжним ученим». Далі був поетичний момент, на якому кілька учасників декламували поеми та вірші українського поета.

Проф. д-р Михайло Крамар у своєму виступі розповів про психологічний вплив творчості Шевченка на свідомість українського народу.

Лектор д-р Міхаєла Гербіл представила дві книги, опубліковані у 2020 році за фінансової підтримки Союзу Українців в Румунії: «Просвітлене Шевченкове слово» Євсебії Фрасенюка та «Молитви і псалми Тараса Шевченка» Івана Кідещука. Ці книги були запропоновані й учасникам разом із газетами та журналами, що видаються під егідою СУР.

Серед присутніх були викладачі університету, студенти, члени Клузької філії, а також гості з України, які знайшли тут притулок від війни.

СУР поряд з СПЖР на книжковому ярмарку в палаці Бретіану в Бухаресті

Спілка професійних журналістів Румунії та Фонд Йона І. Бретіану організували з 30 березня по 2 квітня 2022 року книжковий ярмарок, який вже традиційно проводиться у бухарестському Палаці Бретіану на вулиці Вісаріона № 4. Проєкт набрав обертів, ставши КУЛЬТУРНИМ САЛОНОМ.

Цьогорічний випуск, присвячений Спілці професійних журналістів Румунії, супроводжувався виставкою живопису, скульптури та карикатури, на якій були експоновані твори українського скульптора (члена Тулчанської філії СУР), Георгія Мунтяну.

Серед понад 150 авторів, були представлені книги українських письменників з Румунії: Корнелія Ірода, Михайла Трайсти, Міхаєли та Івана Гербілів, Миколи Лясевица, Михайла Михайлюка та Івана Кідещука. Також на стенді Союзу українців Румунії була представлена СУРівська періодика.

На відкритті та наприкінці Культурного салону, на запрошення СУР у концертну програму виступила перша скрипалька Бухарестської філармонії Наталія Панчек Колотило.

Благодійний концерт Румунія-Україна «Благовіщення» у м. Сату Маре

25 березня у Будинку культури профспілок м. Сату Маре відбувся благодійний концерт Румунія-Україна «Благовіщення» на підтримку українських біженців. Організаторами заходу виступили Сату-Марська повітова рада, Сату-Марський центр творчості, Сату-Марська філія Союзу українців Румунії та Асоціація письменників Північного Заходу.

У заході взяли участь: голова Союзу українців в Румунії, депутат Микола Мирослав Петрецький, префект Сату-Марського повіту Раді Рока, заступник префекта Сату-Марського повіту Ромео Поп, заступник голови Сату-Марської повітової ради Валер Бешені, заступник Сату-Марського міського голови Аделін Гярфаш, голова Сату-Марської філії СУР Ірина Люба Горват, перший заступник голови Союзу українців Румунії Василь Пасенчук, депутати Адріан Козма та Раді Панаїт, мер села Тарна Марі Моніка Собіус та ін.

У своїй промові Микола Мирослав Петрецький подякував організаторам за прояв високої людської солідарності уряду Румунії та Сату-Марській місцевій адміністрації і наголосив на важливості пожертв, зроблених Румунією та румунським народом для сусідньої та дружньої України.

Пані Ірина Люба Горват також наголосила на важливості цієї ініціативи та подякувала місцевій владі за беззастережну допомогу українським біженцям.

На сцені виступили музики та фольклорні ансамблі з повіту Сату-Марі. Вокальний колектив «Голоси Мікули» виконав декілька українських пісень, а учні прочитали кілька віршів рідною українською мовою.

Дякуємо всім жертводавцям, які нас особливо підтримали, менеджеру Сату-Марського центру творчості Роберту Ласло та режисеру-постановнику цього концерту Феліціану Попу.

КОНКУРС З ПРИЗАМИ ДЛЯ ДИРЕКТОРІВ УКРАЇНСЬКИХ ШІЛ РУМУНІЇ

Союз українців Румунії оголошує новий конкурс «Кращий/ найактивніший директор». У конкурсі можуть брати участь директори навчальних закладів з українською мовою викладання.

Особа, яка бажає взяти участь у конкурсі, має скласти звіт про роботу та подати його до 31.03.2022 року до однієї з повітових філій СУР.

Крім загальних даних про себе, кандидат має зазначити у звіті про роботу наступне:

1. Результати професійної діяльності за останні два роки (2019-2020 рр./ 2020-2021 рр);
2. Участь учнів у культурно-освітніх заходах (шкільних конкурсах, олімпіадах, фестивалях, таборах, освітніх проєктах тощо), проведених СУР;
3. Співпраця з СУР;
4. Заходи щодо покращення якості навчання українською мовою.

У конкурсі розігруються 20 призов, що складаються з ноутбука та копіювального апарату.

Бажаємо успіху учасникам.

З діяльності депутата МИКОЛИ МИРОСЛАВА ПЕТРЕЦЬКОГО

ІНТЕГРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ ДІТЕЙ-БІЖЕНЦІВ У НАВЧАЛЬНІ ЗАКЛАДИ РУМУНІЇ

Румунія стала однією з перших європейських держав, які швидко й однозначно відреагували і спільними зусиллями представників громадянського суспільства та центральних, регіональних та місцевих органів влади прийшла на допомогу дружній і сусідній державі – Україні, а також, безсумнівно, українському народу, в тому числі шляхом прийняття низки важливих рішень, – підкреслив представник українців у Парламенті Румунії Микола Мирослав Петрецький у депутатському зверненні до міністра освіти, в якому йдеться про необхідність заходів щодо інтеграції українських дітей в румунські навчальні заклади.

Проте ми повинні усвідомлювати ймовірність того, що війна в Україні та відбуваюча української інфраструктури стануть тривалим процесом і, в цьому випадку, допомога українських школярів, які знайшли притулок у нашій країні, має бути послідовною, – зазначив парламентарій.

Голова Союзу українців Румунії нагадав, що наразі українські школярі, яких доля закинула у нашу країну можуть ходити на уроки та на різноманітні заходи в школах у населених пунктах тимчасового проживання, але в перспективі всі ці діти мають бути включені в добре продуману систему для надолуження навчальних планів і програм, а також для здобуття нових знань, згідно зі шкільною програмою.

З початку агресії Російської Федерації проти України діти-біженці, які знайшли притулок у приміщеннях Союзу українців Румунії отримують медичні послуги та психологічні консультації, а також мають доступ до бібліотек з румунсько-українськими та українсько-румунськими путівниками, книгами та журналами українською мовою, які СУР може роздати по всій країні, у тому числі для дітей, які проживають в інших регіонах Румунії. Водночас вчителі, які викладають українську або українською мовою, готові поставити у розпорядження біженців свої знання та досвід викладання, щоб полегшити доступ українських учнів-переселенців до якісної освіти, – наголосив також Микола Мирослав Петрецький.

З огляду на вищевикладене, депутат попросив міністра Соріна Кимпану надати інформацію про заходи, які планує вжити Міністерство освіти щодо інтеграції в румунську систему освіти українських школярів-біженців, які опинилися у нашій країні, у тому числі шляхом використання дистанційної освіти.

Хоча вчителі, директори шкіл з українською мовою викладання або профіль-

ні інспектори неодноразово виступили з пропозицією про створення можливості участі в Олімпіаді з української мови учнів V-XII-их класів, а не лише VII-XII-их, до тепер їхня пропозиція не була врахована.

На жаль, після депутатського запиту з цього приводу, адресованого міністру освіти, депутат Микола Мирослав Петрецький дізнався, що ця пропозиція, як і багато інших, не дійшла до представників Міносвіти.

Отримана відповідь дуже чітка: «На рівні Управління у справах меншин Міністерства освіти, у період 2010-2020 рр. не було зареєстровано жодного запиту/пропозиції від вчителів/директорів/шкільних інспекторів/представників Союзу українців Румунії чи Національної спеціалізованої комісії про внесення змін до спеціального Положення, щодо участі учнів V-VI класів в Олімпіаді з рідної української мови та літератури, але Міністерство освіти готове розглянути цю пропозицію.»

Тому вже на засіданні Палати депутатів 21 березня ц.р. він заявив, що такі пропозиції неодноразово робили як вчителі, які викладають українську/українською мовою, директори та інспектори, так і я в рамках численних зустрічей, які мав з представниками Міністерства освіти.

Депутат також зазначив, що, на жаль, представники Управління меншин у профільному міністерстві не відповіли на запрошення взяти участь у 5-х Національних зборах вчителів української мови, організованих Союзом українців Румунії у вересні 2021 року, де були обговорені усі аспекти навчання українською мовою, в тому числі й згаданий вище.

ПОЛІТИЧНІ ЗАЯВИ У ПАРЛАМЕНТІ

1 березня, з трибуни Парламенту Румунії, Микола Мирослав Петрецький підкреслив, що через 80 років після останніх військових вторгнень Європа знову переживає жахливі моменти, на старому континенті відбувається військова агресія Росії проти України, ми є свідками наслідків безвідповідальних і незаконних дій путінського режиму, які сколихнув увесь цивілізований світ.

«Ніхто не уявляв, що після майже восьми десятиліть миру на європейському континенті одна з держав-співзаснов-

ниць ООН, один з п'яти постійних членів Ради Безпеки ООН, під час свого головування у цій організації, якій доручено підтримувати мир і безпеку в світі – Російська Федерація вторгнеться в іншу суверенну державу – Україну», – також сказав депутат.

Він зазначив, що «це божевілля, бо інакше усе, що відбувається зараз в безпосередній близькості до Румунії не назвеш, об'єднало мільйони людей з усього світу. Сьогодні ми є свідками й високого прояву людяності, майже нескінченного. Я хочу подякувати Румунській державі, румунському народу в цілому, центральним та місцевим органам влади, неурядовим організаціям, волонтерам, донорам та всім причетним, які продемонстрували здатність до мобілізації на підтримку українського народу.»

«У відповідь на заклики західних областей сусідньої держави, де знаходяться десятки тисяч сімей біженців зі східної та центральної частин України, Союз українців Румунії зібрав від етнічних українців, українських церков, асоціацій, громадських організацій, компаній, а також від пересічних громадян Румунії сотні тонн гуманітарної допомоги з предметами першої необхідності, від ліжок і продуктів харчування, до засобів особистої гігієни та медикаментів, які були терміново доставлені в Україну», – сказав народний обранець.

Представник українців у Парламенті Румунії нагадав, що «члени Союзу українців Румунії, не опускаючи рук, невтомно працюють на допомогу українським біженцям. Усі приміщення Союзу перетворені на центри для біженців, а наші представники знаходяться на пунктах пропуску через кордон з Україною, надаючи всю необхідну підтримку в ці непрості дні.»

«Солідарність та єдність – це те, що зміцнює нашу надію на те, що після подолання цього періоду ми вийдемо сильнішими та згуртованішими!» – заявив Микола Мирослав Петрецький.

23 березня, у політичній заяві в Парламенті Румунії Микола Мирослав Петрецький зазначив, що «період, який переживає весь світ, безумовно, є одним із найважчих у новітній історії та закликав до боротьби із загрозою, яка нависла над світом. Останні кілька років, починаючи з кризи у сфері охорони здоров'я і продовжуючи агресією Російської Федерації проти України, посилили глибокі почуття страху чи невпевненості, почуття, які я не думав, що відчують нинішні покоління.»

«Збройна агресія однієї держави, Російської Федерації, проти іншої суверенної держави, України, окрім підриву самих підвалин міжнародних відносин та чинного міжнародного правопорядку, є актом геноциду проти українського народу, сучасним «переосмисленням» Голодомору 1932-33 років, що потрібно якнай-

ОГЛЯДАЧ

(Закінчення на 11 стор.)

«Я все лишаю і залишив, щоб протягом всього свого життя досягти тільки одного: зрозуміти що таке смерть Христа і що означає його воскресіння. Бо ніхто не може воскреснути з Христом, якщо спочатку не помре з ним.»

(Г.С.Сковорода: Лист до Кирила Ляшевецького)

2. Можливий діалог з Духовником Варсавою про те: ЩО ОЗНАЧАЄ РОЗП'ЯТТЯ І ВОСКРЕСІННЯ ХРИСТОВЕ

Щоб наблизитись правильно до суті цієї потужної теми для християнського світосприйняття, і не тільки, потрібно навести два основні погляди українського світоча, які стоять у підложжях відповіді на запитання, яке його непокоїло у всіх творах: *Світ – що ти є?*

Це теорія «трьох світів» та концепція «двох натур»: *Є ж три світи. Перший є всезагальний і світ населений, де живе все народжене. Цей, складений із незліченних світ-світів, і є великий світ, або Макрокосмос. Другі два – часткові й малі світи. Це Мікрокосмос, тобто малий світ, або людина. А третій світ – Космос символів, тобто Біблія. Кожен із оцих трьох світів складений із двох сутностей – видимої і невидимої натури, які є нерозривні і водночас незливні.*

*

ЄФ: Уклінно вітаю, преподобний духовнику, і безмежно вдячний твоїй святій терпеливості освітлювати нам путь до глибшого проникнення вчень Господа Ісуса Христа.

ДВ: Щоб освітлити путь до справжнього проникнення Його вчень, потрібно – насамперед і обов'язково – осмислити суть дороги самого Сина Божого. Тобі, любий друже, напевно відома відповідь Ісуса Христа на запитання Томи – Господи, ми не знаємо куди Ти йдеш. Звідки нам знати туди дорогу? – коли Учитель пояснював своїм учням про Його відхід на небо.

ЄФ: Ці слова Ісуса Христа – Слава Йому, не можна забувати: «Я – дорога, і правда, і життя.» І ще запитав, що оці три іменники – дорога, правда, життя – складають одне ціле, одну святу нероздільну трійцю, що стоїть в самій основі людського буття, значення якої пояснюють собі так: *Без Правди не існує дороги справжнього життя.*

ДВ: Правильне запитання, яким ти торкнувся і концепції «двох натур», притаманних кожному складнику світу, включно й людині: *видима натура або видима сутність і невидима. Видима сутність – це речі та явища, яких ми бачимо та відчуваємо і стикаємося з ними. Платон називає це матерією. Невидима натура чи сутність – це всюдисущий Бог, Його можна назвати Верховною Мудрістю або Правдою. Той же самий мудрий грек Платон назвав цю сутність ідеєю, а вона є праобразною формою всіх матеріальних тіл. У малому світі – Мікрокосмосі, тобто в людині, речовинна натура/матерія це є тіло, тимчасове і тлінне, а невидима натура це дух – нетлінний і вічний. Дух – це Бог в людині, це талант творити речі нетлінної цінності.*

ЄФ: Якщо говоримо про людину, це напевно означає те, що у Верховній Мудрості-Бозі існують на рівні невидимої натури – ідеї за Платоном – праобрази справжнього землероба, справжнь-

ого ремісника, воїна, священника, судді, громадського діяча і т.д. і т.д. Не випадково говориться в народі, наприклад, про лікаря бездоганного фаху та моральності – оце справжній лікар! Так існують і справжній ремісник, воїн, священник, суддя, громадський діяч тощо.

ДВ: Вірне спостереження, це люди, що відкрили у собі Божий Дар/призначення і наслідують його, але якщо заглянемо у Святе Письмо, тобто у Космос Символів, то запитимо також дві натури чи сутності: *Одна видима, у формі подій, персонажів, образів, символів, інша невидима, яка впливає з істинного тлумачення сенсу подій, вчинків персонажів, символів, образів.*

ЄФ: Вибачаюсь, але тут напрошується таке просте запитання, скажімо у дусі Томи: А звідки нам знати чи наше тлумачення біблійної події або персонажу, символу є істинне? Бачимо нині як по-різному люди пояснюють собі біблійні сюжети!...

ДВ: Запитання просте на зовнішній вигляд, але приховує значиму роль у пробудженні або активізації тієї невидимої-Божої натури в людині. Руку, наприклад, ми не підніємо, якщо, по-перше, не подумаємо її підняти...

Означає це, що першорядним є дух-розум-ідея, вдихнутий Творцем у першолюдину! Прочитаємо у Біблії про певну подію – будівлення Вавилонської вежі, наприклад. Частина віруючих вважає, що Бог покарав отих людей помі-

шавши їм єдину мову й слово та розсіюючи їх по всій землі. Я вважаю, що це «добре було», бо різні мови, різні слова-думки-ідеї – це різне мислення, яке завжди веде до правильного висновку, а проживаючи по всій землі, люди пізнають постійно тайне гармонійне функціонування всього живого і залучуються до цього Порядку. Натомість, не всі людиноподібні істоти люблять Правду і Порядок, деякі навіть прагнуть повернути одну мову, один народ, бути Богом на землі...

ЄФ: Переконливо! Ось чому Господь сотворив людину востаннью. Щоб дати в її розпорядження нескінченний урок про істинність гармонійного життя, оснований на взаємних впливах та відносинах. Коротше – кожна сутність, включно людина, існує/живе завдяки когось/чогось і для когось/чогось.

ДВ: Я називаю це ЄДНІСТЬ УСЬОГО В УСІМ! Ти напевно запитав, що у рослинному і тваринному світах не існує найсильнішого, непоборного виду, кожна рослина чи звірина має суперника і виживає тільки у певних взаєминах та єдності. Тільки людина чомусь прагне стати непоборною. Син Божий – Ісус Христос подає своєю дорогою найяскравіший урок того що є в людині поборне і непоборне.

ЄФ: Ну, тут вже ясно, тіло людини може бути поборене, а дух Правди, якщо існує в людині, завжди поборює-воскресає. Можемо навести кілька прикладів як до Христа, так і після Нього: Сократ, Магатма Ганді, Мартін Лютер Кінг та б. ін.

ДВ: Це правда, страждальців та мучеників за Правду історія людю налічує багато-багато, але тілесна смерть-розп'яття Ісуса Христа та Його воскресіння заслуговують глибокої уваги. Мій улюблений учень Тарас Шевченко зазирнув геніально у суть Його розп'яття: */За кого ж ти розп'явся/ Христе, Сине Божий?/ За нас добрих, чи за слово/ Істини, чи може/ Щоб ми з тебе насміялись?/ Воно ж так і сталося./ (Кавказ)*

ЄФ: Потрашаючі рядки... Безсумнівно – Ісуса Христа розп'ято за слово істини! Книжникам і фарисеям не подобалась Правда, якою викривав Син Божий оманливі засоби пригнічення народу, насилля та зловживання віри з сторони як верховного духовенства, так і володіючих римлян.

ДВ: Досить правильно, але зауваж на дієслово «розп'явся»! Шевченко підкреслює цією зворотною формою те, що у Святому Письмі виражено чітко: *Ісус Христос знав про це мученицьке випробування і свідомо пішов цією дорогою. Ти ставиш собі запитання – Чому?...*

ЄФ: Яко учитель надав приклад про те, як потрібно боротися за Правду і що може коштувати людину, якщо бореться за Правду. Читаю, слухаю та бачу, як наголошується на Христові муки, на рани та на безжалісне бичування Його.

ДВ: Це тільки «хвіст» цього зображення, тобто другорядне, поверхове його розуміння,

Євсебій ФРАСИНЮК

(Продовження на 9 стор.)

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

Бухарестська філія Союзу українців Румунії 15 березня провела захід з нагоди відзначення 208-ї річниці з дня народження національного поета України Тараса Шевченка. Деталі подає голова Бухарестської філії СУРу, письменник Михайло Трайста: «У заході взяли участь українці Бухареста, представники Посольства України в Румунії, студенти, журналісти, румунські письменники та актори з Бухареста, а також кілька біженців з України. Відбулася церемонія покладання квітів до погруддя Великого Кобзаря, розташованого в центральному міському парку Герестреу, а після обіду у приміщенні Бухарестської філії СУРу відбувся круглий стіл на тему «Тарас Шевченко – національний поет України та його сприйняття в Румунії». Учасники заходу зачитали кілька цікавих доповідей, наприкінці біженці з України продекламували українською мовою вірші Тараса Шевченка, а румунські актори виконали пісні на слова Великого Кобзаря та прочитали його вірші у перекладі на румунську мову.»

У Румунії відсвяткували Тараса Шевченка також в садочках та школах, де викладається українська рідна мова. Вчителька української мови Балківської школи

Сучавського повіту Анка Штюбіану розповідає, як віддали шану Великому Кобзареві учні та вчителі Балківської школи: «Уклін тобі, Тарасе, великий наш

пророче, для тебе вірно б'ється те серденько дитяче. 10 березня Восьмирічна школа з Балківців вшанувала пам'ять великого поета і художника Тараса Шевченка – апостола правди і любові українського народу. Учні VI та IV класів під моїм керівництвом та мої колеги, вчителька Родіки Шойман, провели артистичний, літературний та живописний момент. Учні виконували пісні, декламували вірші та представили аспекти з життя і творчості поета. Опісля відбувся інтерактивний конкурс про біографічні дані Тараса Шевченка. Учні IV класу намалювали картини за змістом вірша «Садок вишневий коло хати». Була насичена кількогодина програма, у ході якої ми надихалися патріотичним духом поета, який пробудив у нас сильні почуття. Актуальна ситуація в Україні, становище українців викликає у наших серцях співчуття. Тепер, на жаль, в таких обставинах, ми краще сприймаємо біль поета відносно долі українського народу. Український народ страждає, але має сильну віру – бути вільним. Українці борються, з холодом і голодом, із страхом, але їхня надія у Бога. Стараємося подолати неспокій, тривогу та заспокоїтися палкими словами проповіді Тараса Шевченка: «Борітеся поборете! Вам Бог помагає!»

«Садок вишневий коло хати» – це восьмий вірш циклу «В казематі» Тараса Шевченка. У вірші «Садок вишневий коло хати» відтворено картину весняного вечора в українському селі. У вірші відобразилась мрія поета про щасливе та гармонійне життя українського народу. З нагоди вшанування пам'яті Тараса Шевченка, учні Балківської школи виконали пісню «Садок вишневий коло хати» на слова Великого Кобзаря.

Христина ШТІРБЕЦЬ

ДО 300-РІЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ УКРАЇНСЬКОГО СВІТОЧА ГРИГОРІЯ САВИЧА СКОВОРОДИ (1722 – 1794)

(Продовження з 8 стор.)

його значення. Якщо б тільки так, то більшість людей злякалися б і скоріше відріклися від боротьби за Правду – Петро, Його учень, є найближчим доказом!...

ЄФ: Ой, мене лякає моє невігластво. Тоді, прошу, просвітли дорогу до «голови» цього зображення, тобто до істинного розуміння Христового розп'яття і воскресіння!

ДВ: Ти уточнив вище, що Його називали учителем. Отож, справжній учитель завжди є прикладом своїм учням, інакше його вчення залишаються пустими зернами. Означає це, що людина, яка обрала путь Правди, Порядку, Праці і хоче вийти на цю дорогу, є змушена – по-перше й насамперед – побороти-побичувати у собі – розп'яти у власному єстві – всі етико-моральні вади? (ліньство, брехунство, пихатість, лицемірство і т.п.)

ЄФ: Без коментарію!.. Не випадково говорить народ: Найважче людині боротися з самим

собою! Ось і світло, спроможне побороти як тьму внутрішнього єства людини, так і тьму суспільних відносин як між людьми, так і між державами. Хочу змінити світ на краще, у розмірах Правди й Порядку – починаю з себе! Хочу, щоб мене любили – люблю я перший!

ДВ: Правильно і ти наблизився до суті і розп'яття, воскресіння Сина Божого! Воїни, які бичували Його тіло, виконували наказ верховодних сил неправди, насилля, лицемірства, які вважали, що поборять невидиму Божу натуру Правди Ісуса Христа знищенням видимої натури, тобто, людського Його тіла. Організували над Ним прилюдно фальшивий суд!...

ЄФ: В цьому полягає істинне значення слів Ісуса Христа: Отче, прости їм, бо не відають, що роблять!

ДВ: Повторно наголошую: Натура людини – видима і невидима – є нерозривні, але не зливні, вони можуть вплинути одна на одну, але не ототожнюються. Бичуючи тіло людини, не

обов'язково вона стане кращою морально, але бичуючи до розп'ятого/смерті її аморальність, людина стане обов'язково моральною. Я називаю це – ЄДНІСТЬ ПАР: ПРОТИЛЕЖНЕ СПРИЯЄ ПРОТИЛЕЖНОМУ! Кожна сутність/натура має два полюси: не можна пізнати солодке без гіркого, тепло без холоду і т.д.

ЄФ: Це вже близько до істинного розуміння: Муки Ісуса Христа, Його розп'яття – це найгостріший осуд гнилизни авторитарного суспільного устрою до якого – тоді, на жаль, – залучилася і верхівка духовенства. Допустивши це, Син Божий, тобто втілена Правда, викриває фальшивість суду, оснований на помилковому тлумаченні обох натур людини, яскраво вказує, що істинна дорога життя не є їхня, ґрунтована на насильстві та брехні, а Його – мощена Правдою, Любов'ю, Прощенням, Милосердям!

ДВ: Розумно сказано, це стосується як суспільного життя, так і особистого кожної людини. Щоб стати чистою морально, тобто воскреснути разом із Христом, людині потрібно розп'янути у собі аморальну нечисть і так піти дорогою і Правди, і справжнього Життя!..

ЄФ: Щиро дякую за просвітлену путь і надіюсь на наступні зустрічі.

(Продовження у наступному номері)

Вони знайшли притулок у Румунії

ГАЛИНА, БОГДАН, ЄВГЕН ВОРОНКА

23 лютого 2022 року мій день народження. Звичайний робочий день, заняття, привітання, святкова сімейна вечеря. А завтра була війна...

Ранок почався із повідомлення про напад на Україну, далі дітям оголосили про перехід на онлайн заняття. Ще якось не вірилося і все було дуже далеке. Воно і зараз далеке, але дуже близьке через призму багатьох людей із Херсону, Києва, Одеси, які на собі пережили вторгнення «старшого брата». Наступного дня до нас приїхала сім'я з Херсону, яка тікала від бомбардування. Молода сім'я з двома діточками, 1.5 та 13 років. Ще кілька днів вдома, та зрештою вирішимо, що потрібно виїхати з України. Хоча у Чернівцях і зараз відносно тихо та усі сподіваються на близькість до Румунії... Дуже швидкі збори і намагання виїхати з міста до початку комендантської години. Місцевість за містом ввечері в цей час зовсім інакша – ліхтарі з міркувань безпеки не вмикають і, здавалось би, рідні вулиці та райони раптом стають зовсім чужими для тебе.

Від Чернівців до Серету, міста, з яким межує Україна зі сторони Румунії, година часу їзди автомобілем. Ми простояли 14 годин у довжелезній черзі із машин та автобусів до кордону. Був вечір, була ніч

із провалюванням у сон, різким пробудженням через те, що машина попереду тебе рушила і можна хоч на кілька метрів просуватися вперед, і був ранок. Холодний і сніжний, але дуже незвичний. Тому що усією дорогою вздовж траси стоять палатки або просто машини з волонтерами, які пропонують гарячі напої, швидкий перекус, а вранці свіжу манну кашу з варенням для батьків, які їдуть із дітками. Ці люди викликали перші сльози (яких буде ще немало за цю подорож) і захват своєю самовідданістю та самопожертвою. Нарешті кордон. Сцени прощання татів/дідів/братів/чоловіків зі своїми дітьми, внуками, сестрами, жінками на пішому переході кордону розірвали моє серце... Румунія.

Ще доба, і ми в Тімішоарі, місті-побратимі моїх Чернівців. Нас зустрічає моя родина і каже, що зараз прийде жінка, в якій ми будемо жити. Голова, яка провела таку кількість годин за кермом, уявляє собі тісне помешкання, в якому повинно розміститися нас

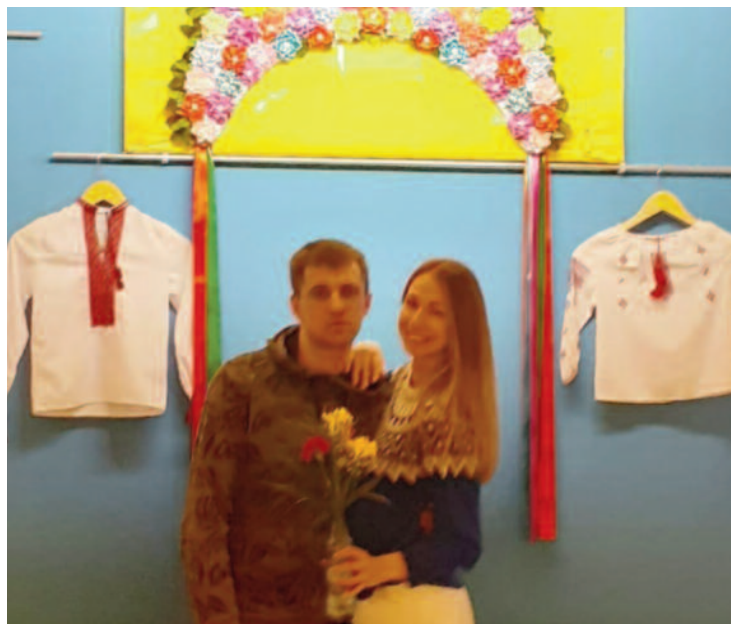

6 осіб. Ми знайомимося з Оаною, нашим янголом-хоронителем впродовж усього перебування в Румунії. Повністю укомплектована квартира, посуд, їжа, тюльпани, одяг для дітей, конверти з грошима від небайдужих, та найголовніше - усе це безкоштовно!

Просто заходьте і живіть скільки потрібно, тому що у вас війна...

За кілька днів відбувається моє знайомство з Союзом українців у Румунії, спільнотою небайдужих та відданих українців-румунів. Пан Юрій Глеба, пані Міхаела Бумбук, пан Сорін, пані Ліліана – це ті люди, ще одні янголи-хоронителі мене та моїх дітей, які відгукуються на будь-які наші проблеми та питання. Скільки українців знайшло прихисток у ці воєнні дні під дахом Союзу українців, скільки обідів та вечер було привезено, щоб нагодувати усіх потребуючих, скільки телефонних дзвінків та листів було написа-

КАРІНА ТА АНДРІЙ З ОДЕСИ

Пройшло багато часу в дорозі, і ми опинилися в Румунії, я і мій хлопець, завдяки Богу далеко від грози та страху війни.

Перші трагічні новини застали нас у Києві, де ми перебували у справах – 24 лютого.

Я займаюся організацією заходів в Одесі та отримала можливість розширити свою діяльність, працюючи над проектами у столиці. Мій хлопець – шеф-кухар, також приїхав зустрітися із власниками ресторанів Києва для підвищення кваліфікації та обміну досвідом із місцевими фахівцями.

Проте планам не судилося здійснитися. За першої ж нагоди ми сіли в поїзд до рідної Одеси, щоб зібрати необхідні речі, документи та побачити близьких людей. Хвилювання і розпач переслідували нас, але ми намагалися з усіх сил зберігати спокій і підтримувати один одного.

З Одеси ми дісталися Кишинева, і після цього в'їхали на територію Румунії. Добрий чоловік підвіз нас від кордону до міста Тімішоара, до культурного центру СУРУ, сказав, що там буде можливість відпочити та запитати поради щодо подальших дій. Я зайшла в будинок повний світла і теплих фарб навколо, і тут же мене взяла в свої обійми жінка, яку я бачила вперше – це була Лілі. З тієї хвилини я почала почуватися спокійно та в безпеці. Люди, які зібралися під дахом центру культури, справді віддають частину себе для кожного, хто приходить сюди по допомогу. Серед волонтерів я бачила дорослих людей, бізнесменів, простих мешканців міста та зовсім юних помічників – ще школярів. Всі вони посміхалися, дбали про нас і підбадьорювали словом та ділом. Ми залишаємось у цьому чудовому місті і зараз допомагаємо потроху роботі центру. Щодня багато людей привозять гуманітарну допомогу до воріт центру і величезні вантажні машини відправляють продукти, одяг та ліки на територію воєнних дій. Коли я бачу стільки добра і підтримки від щирого серця, я вірю в те, що наш світ і всі люди в ньому гідні найкращого. Безкінечно дякую кожній людині в Тімішоарі, які подарувала нам свій час, сили та допомогла почуватися захищеними.

но, щоб 'звести' потрібних людей, щоб відправити людей далі! Яку велику справу роблять ці люди, які великі серця та душі мають, щоб думати та помагати кожному потребуючому сьогодні! Низький вам уклін та слова надзвичайної подяки!

Ми всі сподіваємось на перемогу у нашій країні і на те, що всім вдасться повернутися додому. Коли настане мирний час, і ви роздумуватимете куди поїхати на відпочинок - розгляньте Тімішоару як місце, де кожен українець буде прийнятий як рідний!

швидше зупинити, у тому числі шляхом постійного посилення санкцій проти Росії, яка своїми безвідповідальними діями руйнує життя мільйонів невинних людей – дітей, жінок та людей похилого віку», – заявив голова СУР.

Микола Мирослав Петрецький сказав, що «ця ситуація, яку донедавна було неможливо уявити, змушує нас вносити глибокі зміни в нашу майбутню політику як на європейському рівні – архітектура безпеки, джерела поставок, енергетична безпека, кібербезпека, спільні політики та стратегії, так і на національному рівні, де ми стикаємося з новими викликами, які наклалися на старі. Я маю на увазі потік біженців з України, яким потрібна допомога та підтримка для інтеграції в румунське суспільство, а також ризики енергетичної кризи, які змушують нас вживати ефективних заходів для захисту населення та бізнес-середовища.»

«Ми також повинні усвідомлювати можливий вплив інформаційної війни як частини протистоянь двох світів, західного, ґрунтованого на таких фундаментальних цінностях, як повага до людської гідності, свобода, демократія, верховенство права, забезпечення прав людини, з одного боку, і путінську Росію, з іншого боку, засновану на диктатурі, зловживанні, силі, пригніченні та переслідуванні», – також зазначив парламентарій.

Представник українців у Парламенті Румунії сказав, що «Україна платить «величезну ціну» за бажання пов'язати своє майбутнє з «цивілізованим світом», ростити та виховувати своїх дітей у душі європейських цінностей. Важко повністю зрозуміти драму, яку переживає український народ, але його боротьба за свободу, за свої національні цінності і традиції, бажання обирати власний шлях і будувати своє майбутнє викликали захоплення мільйонів людей по всьому світу.»

«У цьому складному для всіх нас контексті ми повинні залишатися солідарними, зосередитися на діалозі, відкинути непотрібні суперечки, демагогію, популізм та екстремістські прояви, а також

З діяльності депутата МИКОЛИ МИРОСЛАВА ПЕТРЕЦЬКОГО

активно протидіяти поширенню неправдивих новин і небезпечних ідеологій, які в такі моменти шукають способи внести розкол», – підсумував Микола Мирослав Петрецький.

4 квітня 1949 року у Вашингтоні був підписаний Північноатлантичний договір, який започаткував один із найдовших і найсильніших військово-політичних союзів в історії сучасного світу. З цієї нагоди голова СУР Микола Мирослав Петрецький підкреслив, з трибуни парламенту, що вже протягом 73 років НАТО вдається досягти мети, заради якої Альянс був створений, а саме: захистити країни-члени від будь-яких спроб ззовні знищити демократію або підірвати територіальну цілісність.

Голова СУР нагадав, що 2 квітня 2004 року Румунія стала повноправним членом Альянсу, що принесло з собою найбільші гарантії безпеки в історії країни та прискорення реформи румунської держави/румунської військової системи, яка була розвинута до еталонних стандартів цього Альянсу.

«У процесі консолідації східного флангу НАТО наша країна відігравала і про-

довжує відігравати важливу роль, сприяючи зміцненню безпеки в регіоні, доводячи, що ми є надійним союзником як для членів Альянсу, так і для його сусідів – українців. Український народ платить кров'ю за свободу вибору свого майбутнього і жертвністю та мужністю, з якими захищає цінності вільного світу, Україна демонструє, що вона повністю заслуговує на своє місце в НАТО та разом з Румунією та іншими державами-членами Альянсу здатна забезпечити безпеку та стабільність Чорноморського регіону та всієї Європи», – також зазначив Микола Мирослав Петрецький.

Депутат сказав, що твердість, з якою НАТО діє, в тому числі для консолідації східного флангу у часи безпекової кризи, яку переживає Європа в цей період, на тлі збройної агресії Російської Федерації проти суверенної та мирної держави України, ще раз демонструє, здатність НАТО захищати своїх членів та підтримувати сусідні та партнерські держави.

«Що могло би статися з нашою країною, з нами, якби Румунія сьогодні не була в НАТО?», – риторично запитав голова СУР.

Павло Грод: Російське вето у Раді Безпеки ООН позбавляє її мети

Гротескний і мерзенний, ці два слова спали на думку, коли я дивився на вчорашнє засідання Ради безпеки ООН щодо України. За словами посла Російської Федерації Василя Небензи, гнобителі є пригнобленими; герої – нацистами; вбиті – вбивцями.

Перед своїм виступом американський посол Лінда Томас-Грінфілд заявила, що не буде вшановувати відповіддю російську заяву, точніше російську брехню. Бо сором'язливою співучастю є навіть простий дозвіл Росії висловлювати такі претензії на одній з найважливіших глобальних

платформ у світі. Як слушно зазначив президент Зеленський у своєму виступі – це ніби право голосувати за вбивство українців.

І хоч американський посол заявляла, що США, як і Великобританія, хотіли б виключити Росію з Ради ООН з прав людини, вони все ще не достатньо сміливі, щоб прямо заявити – Росія не повинна мати права вето, не кажучи вже про те, що Росія не має права на місце за одним із найвагоміших столів у світі для прийняття рішень.

Знову ж таки, як зазначив президент Зеленський у Раді, Росія не вперше діє так безкарно. Росія робила це раніше у Сирії, Афганістані, у незліченних інших ситуаціях і ніколи не зустрічала відчутних контр-заходів у відповідь. Відтак, Росія продовжує вірити, і цілком права у своїй певності, що може уникати відповідальності чи будь-яких негативних для себе наслідків за свої воєнні злочини і вторгнення у суверенні країни.

Я не маю сумнівів, що російське «узакононення» свого неспровокованого вторгнення в Україну, почуте у брехні, яку пан Небензя висловив у Раді Безпеки ООН, тепер буде використовуватися для подальшого виправдання і, по суті, сприяння російській антиукраїнській та антизахідній риториці. Ця промова, якій фактично посприяла сама Рада Безпеки ООН, тепер стане невід'ємною частиною російської пропагандистської машини, яка дозволить їм продовжувати свій воєнний шлях знищення. Не уявляю як ми можемо навіть почати боротися з такою підступною загрозою західному ліберальному порядку, коли власноруч даємо агресору можливість продовжувати пропагувати свою брехню, підносячи її світу «на срібному блюдці».

Настав місяць березень, місяць Великого Кобзаря Тараса Шевченка. Слід згадати, що якраз сповнилось 30 років відколи вперше, після довгої диктатури, було організовано Свято Шевченка у Бухаресті, за підтримкою Міністерства культури і СУРу, особливо його жіночою організацією, коли Ярослава Колотило була її головою.

Українці Румунії заснували місцеві українські організації і почали працювати на культурному полі. Так і в Негостині на Буковині виникла перша місцева українська організація СУРу, професор Іван Кідешук став її головою. У комітеті ще були проф. Віктор Серденчук, Євсєбій Фрасинюк, Марія Н. Фрасинюк, а українські педкадри з школи допомагали їм. В Негостинській школі працював в той час покійний проф. Валеріян Янош із Серету, котрий дуже любив українців і музику. Він згуртував дітей і заснував оркестр, одні грали на мандолінах, а інші співали на слова Шевченка.

Пані Ярослава Колотило приходила до Негостини, бо вона у той час працю-

СПОГАДИ

ПРО ПЕРШЕ ШЕВЧЕНКОВЕ СВЯТО

вала у Міністерстві культури. Між нею і негостинцями виникла велика дружба. Вислала нам запрошення на перше Шевченкове свято в Бухаресті. Зібралося нас великий гурт, пан Янош був дири-

гентом і поїхали. Подія відбулася у залі Петефі Шандор, а на відкритті брав участь і держсекретар Горват Андор, з Міністерства культури. Були присутні письменники Степан Ткачук, Микола Корсюк та інші. На сцені виступали хорівий ансамбль керований проф. Вали-

ріяном Яношем і «Веселі дзвіночки» – керівник Ярослава Колотило. Виступав зі словом і був ведучим проф. Є. Фрасинюк. Перед концертом всі учасники ходили поклонитися до погруддя Шевченка у Парку Герестреу. Такі моменти не треба забувати. На свято Шевченка приходили дорогі гості із України, котрі тепер плачуть, бо у них війна. Всі українці моляться, щоби настав знову мир.

Я знайшла у своїх альбомах фотографії, а пані Ярослава Колотило вислала мені й інші, які показують як колись було і як працювали українці на початку.

Молімся і просімо Бога, щоби настали кращі часи.

Феліція ГРИГОРАШ

Фото авторки

МОЇ ВНУЧКИ

У мене є дві внучки і один внучок. Дівчата вже в XII-му класі, вони кінчають ліцей «Лацку Воде» в місті Серет, а

малий внучок поступив до школи у підготовчий клас. Змалку я говорила з ними і по-українськи, а в школі вивчають українську мову, бо то є наша рідна материнська мова.

Чезара й Оленка, мої дорогі внучки, завжди брали участь у різних українських подіях, ходили на конкурси, олімпіади з української мови і забирали премії. Чезара – олімпійська учениця, першу премію здобула на національній олімпіаді з української мови, а Оленка зайняла перше місце з декламування віршів на конкурсі «Свято рідної мови». Вони обидві танцюристки українського негостинського ансамблю «Червона Калина». Читають і пишуть правильно по-українськи, а тепер підготовляються до бакалавреату. Потім бажають поступити на філологічний факультет. Малий внучок просить мене, щоб я говорила з ним лиш по-українськи, бо і він вчиться в школі. Ми сусіди з погруддям Тараса Шевченка і я розказала йому хто був Геній України, а він попросив, щоб я його фотографувала біля пам'ятника.

Мої внуки дуже люблять вбиратися в український національний стрій, я їм повишивала гарні вишиванки. Діти – моя радість, моя гордість і надія.

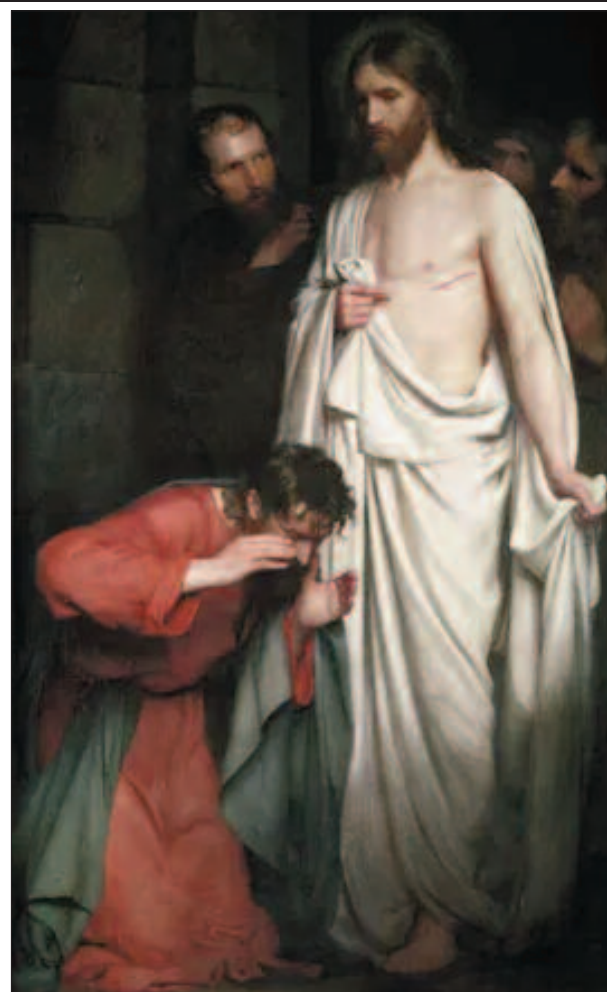
Феліція ГРИГОРАШ

Фото авторки

ЛЮДСЬКИЙ СТРАХ

Чеснота, яка є необхідною для доброго християнина, це сміливість. Всі святі нашої церкви здобули вінець слави через сміливість. Сміливість є чеснота, якою людина є угодна Богові, а страх є слабкістю, якою ворог володіє над людиною. У Біблії говориться про страх Господній: «Ходіть мої діти. Послухайте мене: страху Господнього навчу вас.» (Пс.34,12) Страх, про який говорить псалмист, не є страх людини перед тираном, але є життям доброго християнина, який страхатиметься, щоби не образити Бога у своєму щоденному житті та поведінці, немов дитина, яка боїться, аби не вразила своїх батьків. Взагалі люди боїться смерті, хвороби, втрати, бідності, війни і т.д. Але найбільший страх людини це страх майбутнього дня. Що буде завтра? Що чекає на мене? Що будуть мої діти робити? Такі запитання та інші подібні ставить собі людина і боїться, а цей страх призводить до хвилювання, до смутку та навіть до хвороби. Страх майбутнього дня приводить чимало людей купувати та робити запаси для майбутніх днів, як це сталося під час пандемії коронавірусу та навіть минулими тижнями через побоювання нестачі продуктів харчування. Найбіль-

ше лихо сьогоднішнього дня є страх про майбутній день. Враховуючи це все, Ісус зауважує нас, кажучи: «Не турбуйтеся вашим життям, що вам їсти та що пити, ні тілом вашим у що одягнутись... Не журіться, отже, завтрашнім днем; завтрашній день турбуватиметься сам про себе. Доволі днів його лиха» Мт.6, 34). Отож Ісус нас благає, щоби ми не турбувалися. Якщо лише на одну хвилину забудемо про завтрашній день, то вся турбота, весь неспокій цього світу пропаде. А майбутній день не є у нашій силі, чи під нашим контролем. Завтра мене може не бути, тому ми повинні радуватися сьогоднішнім днем. Днями я разом з парафіяльними радниками були волонтерами на пункті пропуску в місті Сігету Мармацієй, де багато громадян України в'їхали в Румунію, тікаючи від війни, залишаючи свої домівки, свій весь статок. Залишили люди все, що придбали за своє життя, та втекли, щоб врятувати те, що найважливіше: життя. Тепер ми краще розуміємо слова Спасителя: «Хіба життя не більш їжі, тіло – не більш одежі? Гляньте на птиць небесних: не сіють і не жнуть, ані не збирають у засіки, а Отець ваш небесний їх годує!» (Мт 6). Отож, зміцнімо наше довір'я до нашого

Небесного Отця, станьмо більш лагідними та спокійними, не забуваймо, що кожен страх людини починає зі страхом майбутнього дня.

Отець Іван ЮРЧА

ПАРАФІЯЛЬНА ШКОЛА ДЛЯ БІЖЕНЦІВ

Від самого початку агресії Російської Федерації на Україні Сігетська хресто-воздвиженська українська православна парафія допомагала, чим можна було, біженцям з України. Наша парафія долучилася до кампанії Українського Православного Вікаріату Румунії посилати медикаменти, їжу і все, що потрібно, в гарячі зони України. Наші сігетські волонтери працювали день і ніч коли їх потрібно було.

Тому що наша парафія знаходиться на самому кордоні з нашою етнічною бать-

ківщиною, наші вірники і волонтери рішили робити більше для біженців. Хоча велика більшість біженців тільки проходять через нашу країну, або йдуть в великі міста Румунії, є декілька громадян України, які рішили зупинитись в Сігеті і в сусідніх селах, чекаючи припинення війни, щоб вернутись додому. І тому що між біженцями є і багато дітей, ми вирішили організувати різні курси для них. Викладачі-волонтери нашої парафії (Оксана Сенків-Ферцаді – інформатика, Мірела Добра – румунська мова,

Емануела Гербіл – англійська мова) жертвують з свого вільного часу організуючи ці курси після обіду у парафіяльному будинку нашої церкви. Цікава річ, що і дорослі беруть участь в цих уроках, головню тому, що одні з них вже працюють і їм потрібно вивчити головню румунську мову.

На ці курси сігетська парафія отримала матеріальну допомогу від Румунського Патріархату, від Меморіалу Жертвам Комунізму і від різних осіб з Сігету, які знають, що ці уроки важливі для дітей і для дорослих.

Отець Маріус М. ЛАУРУК

Фото автора

ЯСЬКА ФІЛІЯ ВІДМІТИЛА ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ ПИСЬМЕННИКА

Девіз: «Письменник ніколи не бере відпустку. Життя означає для нього або писати, або думати про те, що він напише» – Євжен Йонеско

Всесвітній день письменника – професійне свято, яке закликає «четверту владу» виступати проти негативних аспектів друку, утриматись від неправдивих публікацій, навмисних фальсифікацій, умисного викривлення фактів та тенденційної безчесної їх інтерпретації заради політичних, групових та особистих інтересів. Професія письменника нелегка, багатогранна і заслуговує глибокої поваги. Саме тому і був створений Всесвітній день письменника.

3 березня – Всесвітній день письменника – свято в міжнародній культурі, адже література не має кордонів, а її роль у розвитку людського суспільства є першорядною. Це свято є моментом святкування тієї важливої ролі, яку відіграє література як елемент у розвитку людського суспільства в кожному куточку земної кулі через свободу слова.

Хоча професія письменника з'явилася багато століть назад, майстри слова отримали своє свято лише у 1986 році на засіданні 48 конгресу Міжнародного ПЕН-клубу. Відтоді Всесвітній день письменника відзначають щорічно 3 березня.

Міжнародний ПЕН-клуб був заснований в Лондоні в 1921 році і є асоціацією, що включає письменників усіх літературних жанрів, від перекладачів і журналістів до істориків, і має на меті сприяти підтримці письменників у всьому світі. Ідея заснування цієї асоціації виникла у англійської письменниці Кетрін Емі Доусон-Скотт, поетеси, драматурга і борця за мир, а першим президентом був відомий романіст Джон Голсуорсі.

Що стосується Румунського ПЕН-клубу, то він був заснований у 1923 році, а серед його членів та ініціаторів були Лівіу Ребряну, Йон Барбу, Каміл Петреску, Лучіан Блага, Йон Пілат, Михайл Себастьян, Мірча Еліаде, Йон Мінулеску, Октавіан Гога, Васіле Войкулеску, однак після 1945 року, після встановлення радянського впливу в Румунії, цей клуб, як і багато інших незалежних установ та організацій, зникли, будучи заборонені, а після 1964 року знову з'явився Румунський ПЕН-клуб.

Поступово цей клуб перетворився на всесвітню асоціацію письменників та журналістів.

Згадаймо слова Маріо Варгаса Льоси, одного з найвідоміших письменників Перу, а також одного з найважливіших романістів і есеїстів, народжених у Латинській Америці, який, посилаючись на письменників, сказав: «ми живемо стільки життів, скільки читаємо книг, а письменники – головні «винуватці», яким треба дякувати. Всесвіт, створений ними, з кожною історією, оповіданням, романом чи віршем допомагає нам за межами внутрішнього процесу навчання відчувати більше, розвиватися і навіть пізнати себе».

Джордже Калінеску, у свою чергу, на питання, хто такий письменник? – відповідає: «Творець моральних пам'ятників, зроблених духом і рукою».

У зв'язку з цим, на підставі Плану заходів та культурних проєктів на 2022 рік, 26-27 березня в приміщенні філії та в залі урочистостей готельного комплексу «Молдова» відбувся захід, присвячений Всесвітньому дню письменників.

Заходи проходили у двох різних локаціях: 26 березня члени нашої організації та гості мали змогу відвідати у філії виставку книг українських письменників з Румунії та України, а також стенд із портретами українських письменників Південної Буковини, а 27 березня в залі урочистостей готельного комплексу «Молдова» відбулася друга частина вищезгаданої акції, яка розпочалася хвилиною мовчання в пам'ять тих, хто впав внаслідок вторгнення в Україну Російської Федерації. Захід продовжився виступом голови філії про історію та значення святкування Всесвітнього дня письменника. Прозвучали вірші з творчості румунських та українських поетів на задану тему. Були запрошені та взяли участь представники факультету славістики Яського університету ім. Олександра Іоана Кузи, Національного коледжу мистецтв «Октав Банчіле», з якими ми уклали угоди про співпрацю, представники неурядових організацій Яс, з якими ми співпрацюємо, а також члени та прихильники нашої філії. Акція, організована нашою філією, також була нагодою для обговорення деяких питань щодо ситуації в Україні та участі членів нашої організації у наданні допомоги Україні та українським біженцям, які прибули до Яс у цей період і які стикалися з безліччю проблем: від прийому, транспортування, проживання та харчування до надання матеріальної допомоги. Водночас обговорювалися питання щодо залучення комітету філії та ефективної участі членів філії та їхніх сімей у поточному перелісі населення.

Учасники акції засудили агресію Російської Федерації проти України. Водночас вони висловили солідарність з українським народом, багато з яких мають рідних, ділових партнерів та друзів на території України, та висловили сподівання, що незабаром вони повернуться до стану, який забезпечить нормальне соціальне та культурне життя на території України.

Примітка: Цікаві факти про письменників

Тарас Шевченко за своє життя написав 237 віршів і поем, Олександр Дюма-батько – 420 романів, Микола Гоголь працював над створенням «Мертвих душ» тільки стоячи, а Михайлу Булгакову знадобилося 12 років на написання роману «Майстер і Маргарита». Сьогодні в світі налічується близько 150-200 тисяч професійних письменників, і пишуть вони більш ніж 150 мовами.

Джек Лондон був соціалістом, а крім того - першим в історії американським письменником, який заробив своєю працею мільйон доларів.

Агата Крісті страждала на дисграфію, тобто практично не могла писати від руки. Всі її знамениті романи були продиктовані.

Едгар Аллан По все життя боявся темряви, а Оноре де Бальзак завжди писав у темряві. Марк Твен був непоганим винахідником. Серед його розробок – блокнот з відірваними листочками для журналістів, шафа з розсувними полицями, саморегульовані підтяжки, а також самий геніальний з його винаходів – машинка для зав'язування краваток!

Діккенс не міг працювати, якщо столи і стільці в його кабінеті не стояли так, як треба, а у Лорда Байрона було чотири домашніх гусаки, які всюди слідували за ним, навіть на громадських зборах.

Висловлювання відомих людей про письменницьку працю:

– «У письменника тільки і є один учитель: самі читачі» (Микола Гоголь).

– «Той, хто не сподівається мати мільйон читачів, не повинен писати ані рядка» (Йоганн Гете).

– «Найбільше вміння письменника – вміти викреслювати. Хто вміє і може викреслювати своє, той далеко піде» (Федір Достоєвський).

– «Бути цікавим – перший обов'язок маловідомого автора. Право бути нудним мають тільки ті письменники, які вже прославилися» (Едмунд Берк).

– «Література – це таке заняття, при якому потрібно знову і знову доводити, що у тебе є талант, людям, позбавленим будь-яких талантів» (Жюль Ренар).

Віктор ГРИГОРЧУК,
голова Яської філії СУРУ
Фото автора

Міжнародний симпозіум у Сучаві

В онлайн-форматі відбувся Міжнародний симпозіум *«Культурні постаті Буковини»* – другий захід у рамках Партнерського проекту «Дружба без кордонів». Захід проходив у чотирьох розділах: українські письменники Буковини; українські класики з Буковини; українські співаки; Презентація місцевих талантів.

У заході взяли участь: депутат Микола Мирослав Петрецький, голова Союзу Українців Румунії, Ілля Савчук, голова Сучавської філії СУР, Лучія Міжок, інспекторка Повітового сучавського шкільного інспекторату, Анджела Робу, асистент-доктор кафедри української мови факультету літературознавства та комунікації Сучавського Університету ім. Стефана Великого, Володимир Антофійчук, завідувач кафедри української літератури філологічного факультету Чернівецького Університету ім. Юрія Федьковича, Серафима Криган, наукова співробітниця Чернівецької філії Державної наукової установи «Інститут модернізації змісту освіти», отець Михайл Кобзюк, директор Департаменту у справах меншин та місії ідентичності Сучавсько-Радівецької Архiepархії, Чезара Якоб, заступниця директора Сучавського національного коледжу ім. Михая Емінеску, Лариса Гаїне, представниця Каменської філії Тернавського ліцею ім. Василя Богрі, Чернівецької області, вчителі української мови Сучавського повіту та Чернівецької області.

Установами-партнерами у проведенні цього заходу були: Сучавський шкільний інспекторат, Союз Українців Румунії, Сучавський Національний Коледж ім. Михая Емінеску, Шербівецька восьмирічна школа, Радівецька восьмирічна школа імені Богдана Воде і Тернавський ліцей імені Василя Богрі. Чернівецької області.

По розділу «Українські письменники Буковини» були представлені доповіді на теми: «Українські письменники Буковини – панорамний вигляд» – професор Володимир Антофійчук,

«Коротка історія українського відділення Сучавського Університету імені Стефана Великого – асистент доктор Анджела Робу, «Корнелій Регуш – модель для сучавських студентів» – Делія Мартіняк, «Степан Ткачук і його відроджена поезія» – отець Михайл Кобзюк, «Михайло Волощук – людина різнобічного таланту» – Антоанета Крайнічук, «Іван Кідещук» – Діана Фрасенюк; «Михайло Михайлюк – життя, присвячене перу» – Анка Штубіану; «Іван Негрюк – зламана доля» – Діана Негрюк Петрару; «Юрій Лукан – крук, якого ніколи не могли вбити» – Сільвія Павлюк; «Василь Цаповець – шербівський гуморист» – Аліна Мазуряк.

Наші колеги з України розповіли про двох українських класиків: «Буковинський кобзар – Юрій Федькович» – Лариса Гайна та «Ольга Кобилянська – Посол української культури в Румунії та Україні» – Світлана Пантя.

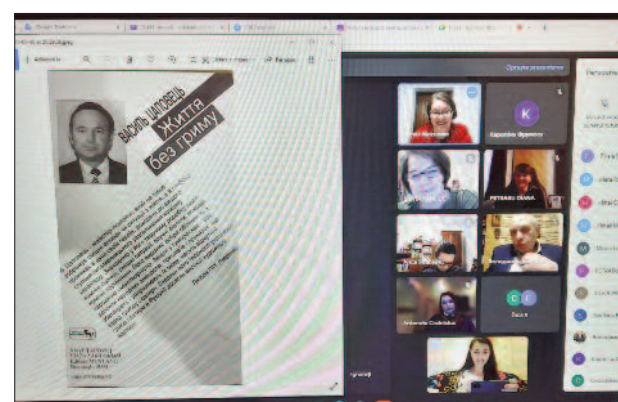
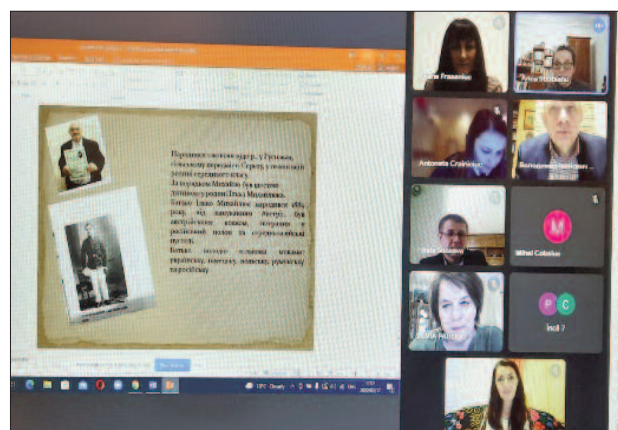
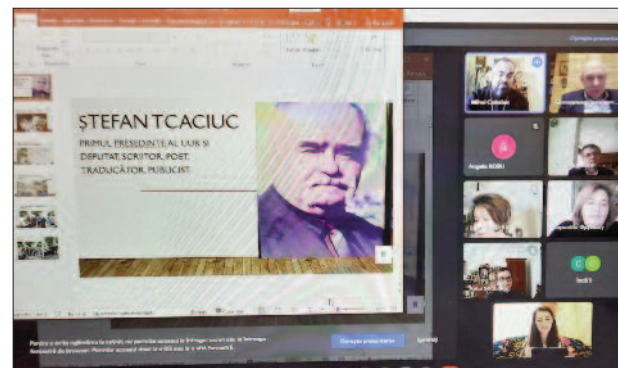
На цьому заході ми не могли не звернутись до теми буковинських співаків, тож пані Серафима Криган розповіла про Софію Ротару – солов'я Буковини, а Кароліна Фрумосу представила вражаюче життя Назарія Яремчука – легенди української музики.

Наприкінці нашої діяльності в розділі «Місцеві таланти» ми ознайомилися з поетесою Оленою Чуботару-Ковріг, яка захопила нас своїми віршами рідною румунською мовою та Бортю Павла – молодого українського співака, який виступав на сценах України та навіть Румунії.

Після чотирьох годин роботи наш захід завершився висновками та подяками від професора Антофійчука та Іллі Савчука. Важаємо, що відбувся цікавий та успішний захід і хочемо продовжити цю ініціативу.

Михасла Делія МАРТІНЯК

Фото авторки

195 років від дня народження українського письменника ЛЕОНІДА ГЛІБОВА

23 березня Комітет Бухарестської філії Союзу українців Румунії організував культурний захід «195 років від дня народження українського письменника Леоніда Глібова», У заході взяли участь члени та прихильники Бухарестської філії Союзу українців Румунії, письменники, журналісти та студенти.

На відкритті заходу голова Бухарестської філії Михайло Трайста передав привітання Голови Союзу українців Румунії, депутата Миколи Мирослава Петрецького, коротко представив життя і творчість українського письменника та прочитав, у власному перекладі на румунську мову, байки: «Ведмідь пасічник», «Тінь і хлопчик» та оповідання «Стрижено! Стрижено!»

Леонід Іванович Глібов народився 5 березня 1827 р. у селі Веселий Поділ Хорольського повіту на Полтавщині в родині управителя маєтків магнатів Родзянків. Початкову освіту він здобув вдома за допомогою матері, а 1840 р. вступив до Полтавської гімназії, де почав писати вірші й де виходить його перша збірка російською мовою «Стихотворения Леонид Глебова» (1847). До жанру байки Глібов звертається під час навчання у Ніжинському ліцеї вищих наук, тоді ж деякі з них друкує у газеті «Черниговские губернские ведомости».

Після закінчення ліцею (1855) Глібов працює вчителем історії та географії в Чорному Острові на Поділлі, а з 1858 р. – у Чернігівській чоловічій гімназії, гаряче захищає прогресивні педагогічні методи. Навколо

сім'ї Глібова групується чернігівська інтелігенція. 1861 р. письменник стає видавцем і редактором новоствореної газети «Черниговский листок». На сторінках цього тижневика часто з'являлися соціально гострі, спрямовані проти місцевих урядовців, проти зловживань судових органів, матеріали. За зв'язки з членом підпільної організації «Земля і воля» І. Андрущенком у 1863 р. Глібова було позбавлено права вчителювати, встановлено над ним поліцейський нагляд.

Два роки поет живе у Ніжині, а 1865 р. повертається у Чернігів і деякий час працює дрібним чиновником у канцелярії губернатора. З 1867 р. він стає управителем земської друкарні, продовжує активну творчу працю, готує збірки своїх байок, видає книги-«метелики», друкує фейлетони, театральні огляди, публіцистичні статті, поезії російською мовою, твори для дітей.

Помер Л. Глібов 10 листопада 1893 р. в Чернігові, де його й поховано.

СТЕПАН К.Д. ТРАЙСТА

Фото автора

Великдень

Минуло досить бага часу, доки я зрозуміла, чому за дитинства це свято було мені таким милим і так палко жданим.

А чекали ми його заздалегідь, ще відтоді, коли зачинали вишивати нову великодню сорочку. За стародавнім звичаєм, всі діти знали, що приймати святу Пасху годилося не лише з чистою душею, а й з оновленим тілом. Це означало, що в такий Великий День всі діти повинні надівати повністю нове вбрання, від ніг до голови. Щодо мого дитинства, у трудні післявоєнні часи не було звичаю купувати новий одяг. Тому матері були змушені виробляти його вдома саморучно. Всім ясно, що для жителів тодішньої Буковини головніша річ одягу була вишиванка. Виділялися вони не тільки своїми якими кольорами, а й візирями розписаних моделей. Разом з мамами, і самі дівчата приділяли увагу ще й на те, наскільки модель є новою, тобто ще ні в кого не баченою. Тим більше в разі, коли дівчині сповнялося 12 або 13 років і вона діставала право вперше «виходити в люди». Саме подібний момент найглибше записався в моїй пам'яті. Така сорочка була ручним виробом в господарці. Купували в місті лише різнокольорові шовки.

Моя мама прославилася на весь наш кут своїм талантом виробляти оригінальні моделі для рукавів вишиванки, особливо прекрасні букети троянд для плечової частини, яка вперше впадала в очі. Вона спочатку видумувала візерунок, рисувала його в зошиті, далі вибивала на пергаментовім папері антраментовим олівцем, а потім з допомогою індиго накладала візерінь на полотно, який мав стати рукавом. Я ще зберігаю кілька таких моделей. Проте така «слава» подеколи несла за собою і деякі неприємності, бо сусіди бажали нашивати їх для своїх дівчат. Врятувала нас моя баба, яка придумала якось так перехитрити заздрісних ровесниць, щоб всі були задоволені. Вона запропонувала, щоб я вишивала дві сорочки в той самий час: одну секретно, лише для мене, а другу всім на виду. Коли хтось чужий увійшов до хати, я була вимушена прикрити секретну модель тією сорочкою, яку дозволяли нашивати. Таким способом на Великдень все таки моя вишиванка мала бути найкращою, бо ні в кого іншого не можна було побачити мого візиря.

Подібна річ відбувалася і з моделями для писанок, які також вмела вигадувати

моя мама. Тому всі сусідки старалися, щоб їхні писанки були привабливішими. В українських селах ще дотримується обичай святити Пасху в нарядних кошиках, виставлених навкруг церкви наприкінці Великодньої літургії.

Для дітей – то був улюблений момент Великодня, задля якого вони приготували новий одяг і радо пробуджувалися децьо четвертій годині досвіта, щоб на час бути разом з рідними на «своєму місці», коли панотець вийде з процесією. Такий момент набрав особливої урочистості, коли кошики розкривали і запалювали товсті свічки на кожному із них. То був момент, коли церква оживлялася і відкривалася до неба завдяки горінню свічок. У досвітній напівтемряві проявлявся ярке

блимаюче коло, котре якими ніжно обнімало церкву і надавало чудового святкового враження особливо для дівчати. А мені припадало щастя тішитися такими емоційними подіями вдвечі, бо процесія зачиналася якраз від криниці, під «бабиною» ялинкою (а там і я обов'язково приставала!) і аж наприкінці доходила і до «нашого місця», де я також мала бути присутньою.

Якщо не було сильного вітру, то господині поверталися додому з горючими свічками. Тоді вся сім'я засідала за святково приготовлений стіл. Перший жест припадав для голови сім'ї, котрий брав з свяченого кошика писанку і, звертаючись до господині, урочисто промовляв: «Христос воскрес!» і чокав її писанку. Вона повторяла жест, відповідаючи тим же урочистим тоном: «Воістину воскрес!» Великодній обід обов'язково зачинався писанкою. То був найважливіший момент для старших.

Інший момент, котрий запам'ятався, є також пов'язаний з дитячою радістю. Це

відбувалося на «Другий день» Великодня, коли хлопці «обливали» дівчат свяченою водою. (У теперішніх часах стали обливати дівчат вже одеколонами.) Святочний тон життя ще довго продовжувався і після Великодня, особливо на «Провідну суботу», коли мої односельчани виходять на цвинтар провадити гроби. Діти також ще довгий час тішилися Великим Святком, бо мали звичай брати писанки й на поле, коли пасли ягнята, щоби було чим чокатися з іншими пастухами. (До речі, у нас немає звичаю різати ягнята на це свято. Тому і по сьогоднішній день ми не купуємо ягняче м'ясо.)

Я дуже горджуся тим, що в моїх Балківцях шанують і тепер національний одяг. Також і стародавні обичаї, як збереження певних здавна встановлених воскових моделей для писанок або рішуче та дотепне зберігання встановлених візирів для національних вишиванок. Ще й тепер зберігаю дві вишиті сорочки з часів мого дівочства: одна була вишита цяточками ще моєю бабою, а друга, шовком, вже вмілими маминими руками.

На жаль, я дуже мало знань дістала змалку щодо релігійного значення такого величезного християнського свята. Тому і залишила цю тему на кінець статті, як мій найсмирненний жест перед Великоднем. Буťте ласкаві, попробуйте Ви доповнити, чим тільки буде угоднo, оці мої скромні спогади про наше щасливо прожите дитинство.

Валерія ШОВКАЛЮК

Фото авторки

ПС

На жаль, тепер я не в змозі сфотографувати нагадані сорочки, писанки або фотографії балківських танцюристок в національних костюмах, бо в мене був вкрадений телефон. Вони вже знаходяться у вас, відколи я вислала статтю про Балківського американця. Можливо, що маєте і ви досить подібних. Маєте і зразки звичайних буковинських моделей для писанок, бо в мене їх немає.

Подаємо нову адресу по інтернету нашої редакції:

E-mail: ukrainskyi.visnyk@uur.ro

Застереження

- * За достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей відповідають автори підписаних матеріалів.
- * Редакція може не поділяти точки зору авторів.
- * Надіслані до редакції матеріали не повертаються.
- * Редакція залишає за собою право скорочувати і редагувати надіслані матеріали, не порушуючи їхнього основного змісту.

УКРАЇНСЬКИЙ ВІСНИК UKRAINSKYI VISNYK

Шеф-редактор

МИХАЙЛО МИХАЙЛЮК

Редактор – Тереза ШЕНДРОЮ

Техноредагування і комп'ютерний набір: Тереза ШЕНДРОЮ

Редакція: Раду Попеску № 15, Бухарест

Телефони: 0212220755; 0212220737; 0212220748; 0212220724

Друкарня S.C.SMART ORGANIZATION S.R.L., Бухарест, Румунія

Redacția: Radu Popescu Nr. 15, Sector 1, București, România

ISSN 1223-1614